

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการใช้มาตรการทางกฎหมายตามประมวลกฎหมายยาเสพติดในการดำเนินการต่อกลุ่มเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ

โดย : นายดนุชา ไชยวงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : นาวาเอก

(พชร คุณงาม)

กรกฎาคม ๒๕๖๖

การวิจัยเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการใช้มาตรการทางกฎหมายตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ในการดำเนินการต่อกลุ่มเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ได้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงศึกษาถึงแนวทางที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้มาตรการตามประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยใช้หลักคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในการทำงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงคำพิพากษาศาลฎีกา มากำหนดเป็นกรอบในการศึกษาวิจัย โดยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่าง ๔ กลุ่ม ได้แก่ ผู้สืบสวนจับกุม พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และผู้พิพากษา เมื่อได้ดำเนินการสัมภาษณ์ได้มีวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลวิจัย ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระทบต่อประสิทธิภาพของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้แก่ **ปัจจัยภายนอก/ด้านเทคโนโลยี** คือ วิวัฒนาการการค้ายาเสพติดที่มีความซับซ้อนในการกระทำความผิด ข้องจำกัดการเข้าถึงข้อมูลสำคัญจากภาคเอกชน ประเทศไทยมีพื้นที่ใกล้กับแหล่งผลิตยาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้าน ระบบขนส่งเอกชนขยายผลตัวแบบก้าวกระโดด พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้อับชยสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นข้อจำกัดของการสืบสวนขยายผล เครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญมีพลังอำนาจทางการเงินที่จะต่อสู้เพื่อไม่ให้ถูกลงโทษ และรูปแบบการดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติดรายสำคัญหรือสำนวนคดีอาญานั้น ยังต้องทำในรูปแบบเป็นหนังสือ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้เกิดความล่าช้า **ปัจจัยภายใน/ด้านโครงสร้างและบุคลากร** คือ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ และประสบการณ์ เกี่ยวกับการสืบสวนขยายผล โครงสร้างภายในองค์กร ได้แก่ ระบบประสานงานขับเคลื่อน การกำกับติดตาม การสนับสนุนการปฏิบัติการของสำนักงาน ป.ป.ส. ยังไม่ประสานสอดคล้องการทำงานให้มีประสิทธิภาพ นโยบายผู้บริหารของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ไม่จริงจังในการดำเนินคดียาเสพติดรายสำคัญ ผู้บริหารของ ป.ป.ส. ไม่มีประสบการณ์ด้านบังคับใช้กฎหมาย

แนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้มาตรการตามประมวลกฎหมาย
ยาเสพติด ในการดำเนินการต่อกลุ่มเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ได้แก่ **ด้านกลยุทธ์ (Strategy)**
นโยบายของรัฐบาล ผู้บริหารระดับกระทรวงยุติธรรม และสำนักงาน ป.ป.ส. ต้องชัดเจน มุ่งเน้นต่อ
การปราบปรามขยายผลเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ สำนักงาน ป.ป.ส. ต้องเป็นศูนย์กลาง
ทางการข่าว ข้อมูล และการสืบสวนขยายผลเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ และการพัฒนา
หลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีองค์ความรู้ที่ทันสมัยและสามารถดำเนินการ
ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ **ด้านโครงสร้าง (Structures)** คือ การ
จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการขยายผลเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ (Center of data) การ
ปรับโครงสร้างภายในสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ให้มีบุคลากรเพียงพอสำหรับการ
สืบสวนขยายผล การจัดตั้งศูนย์ประสานงานสืบสวนขยายผลเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ
ด้านระบบ (Systems) คือการปรับโครงสร้างสำนักงาน ป.ป.ส. ให้มีศูนย์สนับสนุนข้อมูลและ
ประสานงานการปฏิบัติ การดำเนินคดียาเสพติดรายสำคัญต้องมีการจัดตั้งคณะทำงานเป็นการเฉพาะ
กรณี การจัดทำฐานข้อมูลผู้กระทำความผิดรายสำคัญ การปรับปรุงแบบโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ
ทำสำนวนคดียาเสพติด **ด้านแบบ (Styles)** การสืบสวนคดียาเสพติดควบคู่กับ พ.ร.บ.ป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ส. ต้องเปิดโอกาสให้เจ้าพนักงาน
ป.ป.ส. นำเสนอผลการดำเนินการ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสืบสวนขยายผล และกำกับ
ติดตามความคืบหน้า **ด้านบุคลากร (Staff)** การปรับโครงสร้างและจัดกำลังคนในส่วนอำนาจการบังคับ
ใช้กฎหมาย สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ให้เหมาะสมกับภารกิจในการสืบสวนขยายผล
การจัดหาอุปกรณ์สืบสวนที่มีความทันสมัย และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ต้องมีการเตรียมตัว และประสาน
อัยการการก่อนเปิดความเป็นพยานในชั้นศาล **ด้านความสามารถ (Skill)** เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ต้องมี
องค์ความรู้ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลักที่สำคัญ ได้แก่ รูปแบบการกระทำความผิด ระเบียบขั้นตอน
กฎหมาย และเทคนิคการสืบสวนขยายผล การจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.
โดยมุ่งเน้นการฝึกอบรมให้องค์ความรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะ เทคนิควิธีการสืบสวนขยายผล
ด้านค่านิยม (Shared Values) สำนักงาน ป.ป.ส. ต้องมีค่านิยมในการปฏิบัติงานมุ่งเน้นความซื่อสัตย์
สุจริต และปฏิบัติงานภายใต้ขอบเขตอำนาจกฎหมายที่กำหนดไว้